



Sayı 2149  
Tarih 26.04.2019

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞI'NA

Aşağıdaki sorularımın Adalet Bakanı **Abdülhamit GÜL** tarafından Anayasa'nın 98.ve içtüzüğün 96.ve 99. Maddeleri gereğince yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederim.

**Hüseyin KAÇMAZ**

**Şırnak Milletvekili**

Devlet Güvenlik Mahkemeleri, 16.06.1983 tarihinde kabul edilen 2845 sayılı yasanın 18081 sayılı resmi gazetede 18.06.1983 tarihinde yayımlanması ile kurulmuş ve yargılamalara başlamıştır.

Bu yasanın ilk halinde 5. Madde şöyleydi: *Devlet güvenlik mahkemesinin başkanı ve bir asıl bir yedek üyesi ile Cumhuriyet savcısı, birinci sınıfa ayrılmış adli yargı hakim ve Cumhuriyet savcıları arasından; bir asıl bir yedek üyesi birinci sınıfa ayrılmış askeri hakimler arasından; Cumhuriyet savcı yardımcıları ise Cumhuriyet savcıları ve askeri hakimler arasından atanır.*

**Ancak Avrupa İnsan hakları mahkemesinin bir çok ihlal kararından sonra 22/06/1999 tarih ve 4390 sayılı kanunun 2. maddesi ile 5. Madde değiştirilmiş ve şu şeklini almıştır.** Devlet güvenlik mahkemesinin başkanı, iki asıl ve bir yedek üyesi ile Cumhuriyet başsavcısı, birinci sınıfa ayrılmış adli yargı hakim ve Cumhuriyet savcıları arasından; Cumhuriyet savcıları ise, diğer Cumhuriyet savcıları arasından atanır.

Değiştirilmeden önceki haliyle binlerce dava görülmüş ve ağır mahkumiyet kararları verilmiş ve kararları da kesinleşmiştir. Kesinleşen kararlara göre verilen birçok cezanın infazına ise devam edilmektedir.

Halen cezaevlerinde 20 yıldan fazladır cezasını infaz eden hükümlüler bulunmaktadır. Bu hükümlülerden bazıları avukatları aracılığıyla, dosyaların devredildiği ağır ceza mahkemelerine başvurup, yeniden yargılama talebinde bulunmuş, talepleri ret edilenlerden bazıları Anayasa Mahkemesine bireysel başvuru yapmış ve anayasa mahkemesi de ihlal kararı vererek yeniden yargılama kararları vermiştir.

Anayasa mahkemesi, ihlal nedeni olarak yalnızca DGM'lerde askeri hakim bulunmasını değil, o dönem soruşturma safhasında bir çok şüphelinin avukat yardımından yararlandırılmamasını da göstermiştir. Şüpheliler 20-30 gün gözaltında kalmış, bu süre boyunca hiç müdafî yardımı almamış ve hukuka aykırı olarak alınan ifadelere dayanarak açılan davalarda da DGM'ler ağır cezalar vermiştir.

MSB

Cezaevlerinde 20 yıldan fazla süredir kalmakta olan binlerce hükümlü olduğu bilinmektedir. Her biri için ayrı ayrı, yeniden yargılama başvurusu ve bu başvurunun reddi halinde Anayasa Mahkemesine bireysel başvuru imkanı bulunmamaktadır.

Sorun, her hükümlünün bireysel çözüm arayışını aşmış, binlerce hükümlünün beden ve ruh sağlığını kaybettiği, aileleriyle ilişki ve iletişimlerinin kalmadığı, yıllardır avukat görüşü olmadığı, eşitsiz bir infaz rejiminin adaletsizliğinin eklendiği, cezaevinde ikinci bir cezaya dönüşmüştür.

### **Bu bağlamda**

1-Kanun önünde eşitlik ilkesi kapsamında 5275 sayılı yasada var olan eşitliğe aykırı infaz rejiminin değiştirilmesi hususunda bir yasal çalışma gündeminizde var mıdır?

2-Cezaevlerinde DGM kararları ile halen cezası infaz edilen kaç kişi bulunmaktadır?

3-Cezaevlerinde 20 yıldan fazladır kesintisiz yatmakta olan kaç hükümlü bulunmaktadır?

4-Cezaevlerinde 20 yıldan fazla süredir kesintisiz cezası infaz edilenlerin beden ve ruh sağlığı konusunda bir araştırmanız var mıdır?

5-DGM'lerce haklarında karar verilenlerin tümünün yeniden yargılanması için bir çalışmanız var mıdır?